

TRZY KWADRANSE Z BIBLIĄ

Błogosławieni, którzy słuchają słowa Bożego

(Łk 11,28b)

**Propozycja na Niedzielę Słowa Bożego
(23.01.2022)**

Opracowanie: Bractwo Słowa Bożego

Warszawa 2021

PRZED SPOTKANIEM

Należy przygotować sobie:

- egzemplarz Pisma Świętego;
- notes i coś do pisania.

SPOTKANIE

I. ROZPOCZĘCIE

Na początku spotkania prowadzący inicjuje głośną wspólną modlitwę, np. *Ojcze nasz...*

Prowadzący pokrótce przypomina modlitewny charakter i religijny sens czytania Pisma Świętego. Można posłużyć się następującym tekstem:

Tak bierz do ręki Pismo Święte, jak Symeon brał Dzieciatko Jezus w swe ręce

(Tomasz a Kempis, *O naśladowaniu Chrystusa*, I, 5,1)

Pismo Święte jest darem Boga danym tak poszczególnym osobom, jak i całej wspólnocie wierzących, jak i całej ludzkości. Jest to bardzo osobisty i czuły list kochającego Boga do tych, których zaprosił On do wspólnoty ze sobą w doczesności i w wieczności. Ten dar przyjmujemy, gdy w słowach Pisma Świętego szukamy Jego głosu oraz gdy tymi słowami zwracamy się do Boga, by wielbić Go, błagać i głosić jego chwałę w taki sposób, jakiego On sam chce nas nauczyć.

Modlić się z Pismem Świętym i jego słowami możemy w liturgii świętej (Msza Święta, obrzędy innych sakramentów i liturgia godzin), na spotkaniach, podczas których zbieramy się w imię Chrystusa oraz w zaciszu izdebki swego serca i domu. Każda z tych form ma swą specyfikę, żadna nie wyklucza pozostałych, a wręcz przeciwnie – wspiera je i czyni bardziej skutecznymi. By owocniej korzystać z obficie zastawionego stołu słowa Bożego w liturgii musimy zdobyć się na wytrwały wysiłek studiowania i medytowania Bożych pism. Aby osobiste studium i medytacja były owocniejszymi, warto korzystać z form wspólnotowych, by uczyć się od innych, dzielić się własnymi doświadczeniami i wiedzą, zachęcać się wzajemnie do wytrwałości. Niech ten duch nam towarzyszy w czasie tego spotkania, a Duch Święty wypełnia nasze serca miłością Bożą.

II. ODCZYTANIE FRAGMENTU Z PISMA ŚWIĘTEGO

Łk 11,27-36

27 Gdy On to mówił, jakaś kobieta z tłumu głośno zawołała do Niego: «Błogosławione łono, które Cię nosiło, i piersi, które ssałeś». **28** Lecz On rzekł: «Owszem, ale przecież błogosławieni ci, którzy słuchają słowa Bożego i zachowują je».

29 A gdy tłumy się gromadziły, zaczął mówić: «To plemię jest plemieniem przewrotnym. Żąda znaku, ale żaden znak nie będzie mu dany, prócz znaku Jonasza. **30** Jak bowiem Jonasz był znakiem dla mieszkańców Niniwy, tak będzie Syn Człowieczy dla tego plemienia. **31** Królowa z Południa powstanie na sądzie przeciw ludziom tego plemienia i potępi ich; ponieważ ona przybyła z krańców ziemi słuchać mądrości Salomona, a oto tu jest coś więcej niż Salomon. **32** Ludzie z Niniwy powstaną na sądzie przeciw temu plemieniu i potępią je; ponieważ oni dzięki nawoływaniu Jonasza się nawrócili, a oto tu jest coś więcej niż Jonasz.

33 Nikt nie zapala światła i nie stawia go w ukryciu ani pod korcem, lecz na świeczniku, aby jego blask widzieli ci, którzy wchodzą. **34** Światłem ciała jest twoje oko. Jeśli twoje oko jest zdrowe, całe twoje ciało będzie w świetle. Lecz jeśli jest chore, ciało twoje będzie również w ciemności. **35** Patrz więc, żeby światło, które jest w tobie, nie było ciemnością. **36** Jeśli zatem całe twoje ciało będzie w świetle, nie mając w sobie nic ciemnego, całe będzie w świetle, jak gdyby światło oświecało cię swym blaskiem».

III. WYJAŚNIENIE

Prowadzący krótko charakteryzuje przeczytany tekst (miejsce w całości księgi, trudniejsze miejsca i pojęcia). Można posłużyć się następującym tekstem:

Przeczytany fragment zaczyna się błogosławieństwem, które podkreśla wyjątkowość Jezusa Chrystusa. Zwieńczeniem tego fragmentu jest stwierdzenie, że każdy uczeń Jezusa ma w sobie Boże światło i jest zobowiązany do jego podtrzymywania, aby nie stało się ciemnością. Jest to sekwencja dwóch epizodów stosunkowo słabo między sobą powiązanych. Pierwszy z nich (Łk 11,27-28) to wymiana zdań między anonimową kobietą z tłumu a Jezusem, drugi (Łk 11,29-36) to dłuższa wypowiedź Jezusa skierowana do zbierających się przy Nim tłumów. W tym drugim epizodzie i w wypowiedzi Jezusa wyróżnić można część pierwszą (Łk 11,29a-32) opartą na nawiązaniach do Starego Testamentu oraz drugą (Łk 11,33-36) złożoną z szeregu obrazów związanych ze światłem. W początkowym dialogu główną postacią był Jezus. W pierwszej części mowy Jezusa przywołane postacie zestawiane są z Nim, by podkreślić, że On jest większy niż prorok Jonasz czy mądry król Salomon. Także światło z drugiej części mowy jest Jego nauczanie, które staje się duchowym okiem człowieka. Cały przywołany tekst jest więc chrystocentryczny, choć cecha ta realizuje się na różne sposoby w jego poszczególnych częściach.

Kobieta z tłumu kieruje do Jezusa słowa błogosławieństwa (Łk 11,27), które bywają konfrontowane z posądzaniem, iż Jego działania mają swe źródła w mocy nieczystej (w. 15). Ich adresatką jest Matka Jezusa przedstawiona przy pomocy figury retorycznej zwanej synekdochą, a więc w ten sposób, że część zastępuje i oznacza całość. Łono i piersi – części kobiecego ciała kojarzące się z macierzyństwem – oznaczają osobę jego Rodzicielki. Nie mają one odpowiednika w innych Ewangeliach, natomiast występujący tylko w Łk poetycki tekst włożony w usta Maryi przedstawia ją jako samoświadomą tego błogosławieństwa (Łk 1,48). Użyta w obydwu tych miejscach terminologia wskazuje, że chodzi o stan związany z właściwym, miłym Bogu sposobem postępowania osoby nazwanej błogosławioną, ponieważ mowa tu o makaryzmie czyli formule, w której uznaje się jakiś rodzaj postępowania za zasługujący na nagrodę eschatologiczną. Jako stan szczęścia spełniający się w wieczności, ale zdobywany poprzez dobre i mądre wybory moralne, jest on przedmiotem nauczania biblijnych proroków i mędrców. Makaryzm różni się od liturgicznej formuły błogosławieństwa (*eulogia*) będącej arbitralnym darem Boga udzielanym często za pośrednictwem instytucji religijnych lub w rodzinie. Na błogosławieństwo (makaryzm) Jezus odpowiada podobną formułą. O ile jednak kobieta z tłumu mówi w liczbie pojedynczej, On używa liczby mnogiej. A więc droga opisana

jego słowami jest dostępna dla wielu, podczas gdy biologiczne macierzyństwo jest kwestią bardzo indywidualną: Jezus mógł mieć tylko jedną Matkę, a wielu może słuchać słowa Bożego i je zachowywać. Tak więc komplementarnie rozumiane postawy wobec słowa są drogą do zbawienia dostępną dla wszystkich, którzy chcą nią pójść.

Fragment ten mówi o słowie Bożym, podobnie jak Łk 8,21, choć tu brak makaryzmu. Jest to element opowiadania o przyjściu do Jezusa Jego Matki i braci (Łk 8,19-21; por. Mt 12,46-50; Mk 3,31-35). O ile w tym wspólnym trzem Ewangelium zwanym synoptycznymi fragmencie wyczuwalna jest konfrontacja między krewnymi Jezusa a Jego uczniami, to w Łk 11,27-28 nie ma tego napięcia.

W wypowiedzi Jezusa, która zaczyna się w Łk 11,29 pojawia się natomiast element konfrontacji między słuchającymi Jezusa (mniejszość) a ogółem „pokolenia” – współczesnych Mu, którzy nie słuchają Go i Mu nie wierzą. Przestrożą dla nich są postawy mieszkańców Niniwy, których prorok Jonasz wzywał do nawrócenia (Jon 3,5-9) i królowej Saby (1 Krl 10,2-7). Warto zwrócić na słowa przypisane tej ostatniej postaci: „Szczęśliwe (w przekładzie greckim *makariai*) twoje żony, szczęśliwi (w przekładzie greckim *makarioi*) twoi słudzy! Oni stale znajdują się przed twoim obliczem i wsłuchują się w twoją mądrość!” (1 Krl 10,8). Zawiera ona bowiem makaryzm odnoszący się do osób na stałe przebywających przy Salomonie i mogących uczyć się od niego mądrości. Można więc widzieć w nawiązaniu do postaci królowej Saby wzorzec dla makaryzmów z Łk 11,27-28). Jezus jest w ten sposób przedstawiony jako Ten, który głosi słowa Boga. Bycie z Nim jest błogosławieństwem nieskończenie większym, niż przebywanie w bliskości Salomona, który był mądry, ale zbłądził co do kwestii pobożności i wiary w Boga Jedyne.

W Łk 11,33-36 światło powraca w różnych obrazach. Ma ono stać wysoko, na odpowiednim miejscu umożliwiającym jego rozprzestrzenianie się. Światło to może stać się ciemnością, a więc wymaga stałego wysiłku, by zachowało swoją naturę i funkcję. Człowiek może w każdej chwili pogрузić się w duchowym mroku, gdy jego oko przestanie być źródłem światła. To światło musi ogarniać całego człowieka i potrzebny jest wysiłek, którego celem jest ta integralność.

Słuchanie i wypełnianie słowa Bożego są więc światłem dla duszy, za którym podążamy do zbawienia: na spotkanie z Bogiem. Ogarnia ono całą osobę i całe życie, jeśli spełniamy warunki Jezusowego błogosławieństwa: słuchamy słowa Bożego i wypełniamy je.

IV. PRACA OSOBISTA UCZESTNIKÓW

1. Każdy czyta uważnie i po cichu wskazany fragment, robi notatki do jego treści (problemy, refleksje, akty strzeliste).

2. W ciszy medytuje się nad przeczytanym i przemyślanym fragmentem.

3. W świetle tego fragmentu każdy odczytuje po cichu następujący fragment:

Pwt 5,23-33

23 Gdy usłyszeliście głos spośród ciemności, a góra ogniem płonęła - zbliżyli się do mnie wszyscy wodzowie pokoleń i starsi, **24** i rzekli: «Oto Pan, Bóg nasz, okazał nam swoją chwałę i wielkość. Głos Jego słyszeliśmy spośród ognia. Dziś widzieliśmy, że Bóg może przemówić do człowieka, a on pozostanie żywy. **25** Czemu teraz mamy umrzeć? Ten bowiem ogromny ogień nas pochłonie. Jeśli jeszcze nadal będziemy słuchać głosu Pana, Boga naszego, pomrzemy. **26** Któż ze wszystkich, którzy by usłyszeli głos Boga Żywego, przemawiającego spośród ognia, jak my, pozostanie przy życiu? **27** Zbliź się ty i słuchaj tego wszystkiego, co mówi Pan, Bóg nasz. Mów ty do nas wszystko, co powie do ciebie Pan, Bóg nasz, a my usłuchamy i wykonamy to». **28** Pan usłyszał wasze głośnie słowa, gdy mówiliście do mnie. I rzekł mi Pan: «Usłyszałem głośnie słowa tego ludu, które wypowiedzieli do ciebie. Słuszne jest wszystko to, co ci powiedzieli. **29** Oby zawsze mieli w sercu tę samą bojaźń przede Mną i wykonywali zawsze wszystkie moje przykazania po wszystkie dni, aby się dobrze powodziło im i synom ich na wieki. **30** Idź i powiedz im: Wróćcie do swoich namiotów! **31** A ty zostań tutaj ze Mną. Ja ci powiem wszystkie moje polecenia, prawa i nakazy, jakich masz im nauczyć, aby je pełnili w ziemi, którą Ja im daję na własność». **32** Przeto starajcie się wypełniać wszystko, co wam nakazał Pan, Bóg wasz: Nie odstępujcie od tego ani na prawo, ani na lewo. **33** Idźcie dokładnie drogą wyznaczoną wam przez Pana, Boga waszego, byście mogli żyć, by dobrze wam się wiodło i byście długo przebywali w ziemi, którą macie posiadać.

4. Każdy notuje swoje problemy, refleksje, akty strzeliste związane z przeczytanym tekstem ze Starego Testamentu.

5. Z przeczytanego fragmentu ze Starego Testamentu każdy wybiera ten werset lub mniejszy fragment, który uważa za najbardziej odnoszący się do niego.

ZAKOŃCZENIE

1. Jeśli czas na to pozwala, a grupa wyraża taką wolę, każdy z uczestników spotkania może (choć nie musi) przedstawić wybrany fragment z fragmentu ze Starego Testamentu z krótkim uzasadnieniem, dlaczego go wybrał. Wyjaśnienie to może mieć formę modlitwy spontanicznej.

2. Wspólna modlitwa na koniec spotkania:

Boże mój, przez Kościół Katolicki przekazałeś dzieciom Twoim Pismo Święte dla ćwiczenia umysłu i pociechy serca. Daj nam, prosimy, abyśmy na chwałę świętego imienia Twego, dla uświęcenia serc naszych, zbawienia dusz i chluby Kościoła Świętego, zagłębiali się co dzień w święte skarby Pisma Bożego z miłością i uwagą, nabożeństwem, pokorą i wytrwałością. Przez Chrystusa Pana Naszego. Amen.

ZADANIA PO SPOTKANIU

1. W ciągu następných dni w domu powracać do odczytanego wspólnie fragmentu Ewangelii.

2. Znaleźć samodzielnie fragment ze Starego Testamentu, który wiąże się z medytowanym fragmentem Ewangelii.

3. Znaleźć samodzielnie fragment Ewangelii, który będzie przedmiotem samodzielnie przeprowadzonego ćwiczenia wzorowanego na przeprowadzonym w grupie.